ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

РЎЗНОМА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 207 (10.203).
1991 йил
25 октябрь
жума
Баҳоси 8 тийин.

Вилоят ижтимоий-сиёсий рўзномаси

Ҳосил—91

ИККИ ХЎЖАЛИКДАН ХУШХАБАР

БУКА ноҳиясидаги ҲАМЗА НОМЛИ ва «КОММУНИЗМ» жамоа хўжаликлари пахта топшириш йиллик режаларини ортиғи билан бажардилар.

Ҳамзаликлар бу йил 1200 гектар майдонда пахта етиштирдилар. Давлатга 3265 тоннадан кўпроқ оқ олтин топширилди. Ҳосилдорлик гектарига 27,2 центнердан тўғри келди. Асосий эътибор машина теримига қаратилганлиги, меҳнатга яраша рағбатлантиришнинг пухта амалга оширилганлиги туфайли йиллик режа муддатидан илгари уддаланди. Ҳосилнинг 85 фоизи техникалар ёрдамида териб олинди. Бундай ютуққа Нурали Ортиқов, Суннат Назаров, Шавкат Мусаевлар бошлиқ бригадалар деҳқонлари муносиб ҳисса қўшдилар. Турсунбой Қуролов, Ҳайдар Абдиев, Ҳайдар Қаюмов, Бобохўжа Сангинов каби механик-ҳайдовчилар мавсум давомида 150—190 тоннадан пахта теришга эришдилар. Хўжалик деҳқонлари ҳосил чўғини чамалаб кўриб, давлатга яна 335 тонна пахта топширишга ва ҳосилдорликни 30 центнерга етказиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

«Коммунизм»лик пахтакорлар эса 525 гектар майдоннинг ҳар бир гектаридан ўртача 27,5 центнердан ҳосил кўтардилар. Қабул пунктларига 1452 тонна пахта жўнатилди. Шуниси диққатга сазоворки, ҳосилнинг 95 фоизи «пўлат от» этакларидан тўкилди. Мансур Раббимов, Раҳмон Саидов, Бахтиёр Шодмонов, Абдуқодир Алимовлар етакчилик қилаётган бригадалар ҳосилдорликни 30 центнерга етказдилар. Илғор механик-ҳайдовчилардан Шукурбой Турдиев, Раҳим Саидов, Эркин Жабборов, Абдулла Омонтоевларнинг ҳар бири ўз агрегатларида 150—180 тоннадан пахта теришиб, эл хирмонига катта улуш қўшдилар. Хўжаликда йиғим-терим қизғин давом этмоқда. Пахтакорлар давлатга яна 150 тонна оқ олтин топширишга бел боғлаган ҳолда терим суръатини пасайтирмаяптилар.

(ЎЗ МУХБИРИМИЗДАН).

Ҳосил—91

● МИНГ ГЕКТАР пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил олишни кўзлаган Оққўрғон ноҳиясидаги «Коммунизм» жамоа хўжалигининг азаматлари илиқ-иссиқ кунларни ғанимат билиб, суръатни пасайтирмаяптилар.

Суратда: жамоа хўжалигининг (чапдан ўнгга) бош агрономи Турмуҳаммад Усмоналиев, хўжалик бошқаруви раиси Эрғаш Ниёзов, механик ҳайдовчилар Акбар Оқбаев, Ҳусан Туратов, бригада бошлиғи Очил Умаров.

Сураткаш А. МАЛЬЦЕВ.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президентининг ФАРМОНИ

М. МИРСАИДОВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет адабиётини ривожлантириш ва тарғиб қилишдаги катта хизматлари, самарали жамоат фаолияти учун «Гулистон» журналининг бош муҳаррири Мирмуҳсин **Мирсаидов Ленин** ордени билан мукофотлансин.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Президенти

М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль.
1991 йил 22 октябрь.

ТЕРИМ КУНДАЛИГИ

(24 октябргача, режага нисбатан фоиз ҳисобида)

Биринчи устун — бир кунлик ўсиш, иккинчи устун — мавсум бошидан буён, учинчи устун — машинада бир кунда, тўртинчи устун— мавсум бошидан.

ҒАЛАБА	0,89	100,15	0,74	111,54
Ўрта Чирчиқ	1,23	99,03	1,12	105,36
Бекобод	1,10	97,72	0,89	104,40
Бўка	1,15	92,66	0,86	100,63
Юқори Чирчиқ	1,34	88,43	0,84	101,09
Пискент	1,46	87,27	1,47	95,88
Оққўрғон	1,18	87,21	1,11	97,23
Чиноз	1,72	82,60	2,42	92,84
Янгийўл	1,78	81,69	1,55	77,76
Вилоят бўйича	1,26	91,99	1,10	100,62

ШАҲАР ТАШКИЛОТИ ТУЗИЛДИ

22 ОКТЯБРДА Оҳангарон шаҳрида Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясининг шаҳар партия ташкилоти тузилди. Унда шаҳар йирик саноат, қурилиш комплексига эга эканлиги, бир йилда 400 миллион сўм миқёсида ун маҳсулотлари, саноат-қурилиш материаллари тайёрланаётганлиги, шунингдек, сайловларни мафкуравий таъминлаш учун ХДПнинг мустақил шаҳар ташкилоти зарурлиги таъкидланди.

Конференцияда ташкилий қўмита таркиби тасдиқланди, ташкилий қўмита раиси ва раис муовини сайланди, делегатларнинг ваколатлари ЎзХДПнинг таъсис съездидан сўнг ўтказиладиган шаҳар конференциясининг иккинчи босқичигача узайтирилди.

Конференцияда вилоят ташкилий қўмита раисининг муовини Ш. И. Жалилов қатнашди ва сўзга чиқди.

● Тажриба ва ташаббус ●

ИШСИЗЛИК МУАММОСИ ҲАЛ ҚИЛИНДИ

Б. МИРЗАКАРИМОВ номидаги район хўжаликлараро биофабрикаси ходимлари ўсимликларда учрайдиган турли зараркунанда ҳашаротларга қарши курашда талайгина ишларни амалга оширдилар. 1991 йил режалари ортиғи билан бажарилди. Мавсумда кўсак қурти тухумига қарши ишлатиладиган трихограммадан режадаги 76 ўрнига 82 килограмм ишлаб чиқарилди ва хўжаликларга тарқатилди. Корхонанинг сўрувчи ҳашаротларга қарши ишлатиладиган «Олтин кўз» цехида ҳам режа ортиғи билан уддаланди. Бир миллион ўрнига бир миллион саккиз юз минг дона олтин кўз ишлаб чиқарилди. Бундан ташқари, кўсак қуртини йўқотувчи Бракон капалаги ҳам режадагидан анча кўп тайёрланди. Булар районимиз хўжаликларидан ташқари Мастчоҳ, Нов, Зафаробод каби қўшни Тожикистон ноҳияларига ҳам сотилди. Бухоролик пахтакорларга ҳам жўнатилди. Чунки бу капалаклар пахта ва маккажўхоридан ташқари карам, помидор ва бошқа сабзавотлар етиштиришда ҳамда боғдорчиликда ҳам зараркунандалардан сақланишда асқотмоқда.

Биофабрикада режага қўшимча маҳсулот ишлаб чиқаришдан ишчи ва хизматчилар моддий манфаатдордирлар. Маъмурият, меҳнат жамоаси кенгаши ва касаба уюшмаси қўмитасининг қарорига асосан қўшимча ишлаб чиқарилган маҳсулот қийматининг 40 фоизи ишчиларга мукофот тариқасида бериладн.

Шунингдек, корхонада моддий манфаатдорлик бўлгани учун 10 киши қилиши керак бўлган вазифани 8 киши бажармоқда. Натижада корхонанинг иқтисодий аҳволи ҳам бирмунча яхшиланмоқда. Корхонада ҳар йили олинаётган соф даромаддан ишчиларга маиший хизмат кўрсатиш, уларнинг иш шароитларини яхшилаш йўлида унумли фойдаланилмоқда. Жумладан, зарарли шароитда, чангда ишловчиларга 20 фоизгача қўшимча ҳақ тўлаш имкони яратилди. Ишчиларга бир маҳал бепул иссиқ овқат ва сут берилмоқда.

Биофабрика ҳовлисига иш билан кирган ҳар бир одамнинг бу ердаги соя-салқин боғ ва чаманзорни кўриб кўнгли яйрайди. Астойдил парвариш қилинган дарахтлар ва анвойи гулларни кўриб кишининг баҳри-дили очилади. Ёш дарахтлар орасига экилган помидор ва карамларнинг иссиқ овқатга ишлатилганидан ортиқчаси қишлов учун махсус идишларда ғамлаб қўйилди. Ёрдамчи хўжаликда боқилаётган паррандалар маҳсулоти —гўшт ва тухум жонга оро кирмоқда.

Бироқ, кўринишидан бутунлай бекаму кўст корхонада ҳам ўзига хос муаммолари бор. Бу йил ана шу муаммолардан энг асосийси ишчиларни қиш кунларида иш билан таъминлаш масаласида дастлабки қадамлар қўйилди.

Гап шундаки, ҳар йили қишлоқ хўжалиги мавсуми тугагач, биофабрикада ишловчиларнинг тенг ярмига жавоб бериб юборилларди. Оқибатда келгуси мавсумда яна янги ходимларни ишга жалб қилишда, ўргатишда ҳам меҳнат, ҳам ортиқча харажат сарф бўларди.

— Биз шу масалада жуда кўп фикрлашиб, ниҳоят корхонамиз қошида ихчамгина атлас ва гилам тўқиш цехларини ташкил қилишга қарор қилдик,— дейди биофабрика директори Н. Қосимов.—Ҳозир биз Меҳр-шафқат ва саломатлик фондининг Наманган вилояти бўлими қошидаги хўжалик ҳисобидаги кўп тармоқли «Озодлик» корхонаси билан атлас тўқиш цехи жорий этиш тўғрисида шартнома туздик. 2 нафар қиз шу корхонада бўлиб атлас тўқишни ўрганиб келишди. Яна 4 кишини ўқишга юбордик.

Фабрикада олтита дастгоҳ учун жой ҳозирлаб қўйилди. Гилам тўқиш цехи очиш учун ҳам ҳамма имконият етарли. Директорнинг айтишича, ҳар бир дастгоҳда бир ой мобайнида 300 метр энг харидоргир «саккиз тепки» атласини тўқиш мумкин экан. Бу иш бир киши томонидан бажарилади. Атлас тўқиш учун хом ашё юқорида тилга олинган корхонадан келтирилади. Шуни ҳам алоҳида таъкидлаш керак: бир ойда 300 метр сифатли атлас тўқиган киши минг сўмдан бир минг беш юз сўмгача иш ҳақи олиши мумкин.

Хуллас, бу иш тўлиқ амалга ошгач, биофабриканинг ўнлаб ишчиларига қиш ойларида тўқилган атлас ҳисобидан ҳақ тўлаш имкони туғилади. Энг муҳими эса, ўз касбини пухта ўрганган малакали ишчи ва хизматчилар сақлаб қолинади. Қўшимча цехларнинг ишга тушишидан корхона ҳам даромад олади.

А. ҚОДИРОВ,
Бекобод райони.

ОЛИМЛАР ВА САНОАТ ХОДИМЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

Олимлар ва саноат ходимларининг Олмалиқда бўлиб ўтган учрашуви саноат ва маиший чиқиндиларини қайта ишлаш, шунингдек Ангрен кўмир кони бойликларидан комплекс фойдаланиш технологиялари республика «банки»ни барпо этишга ёрдам берди. Учрашувда Ўзбекистон, Қозоғистон, Россия, Болтиқбўйи республикалари мутахассислари иштирок этдилар. Уни Ўзбекистон давлат табиатни муҳофаза қилиш комитети, хўжалик ҳисобидаги «Атмосфера» илмий ишлаб чиқариш маркази, Олмалиқ кимё заводи ташкил этди.

— Учрашувни ўтказишдан мақсад бир қанча иқтисод ва экология муаммоларини ҳал этиш йўлларини излашдан иборат эди,—дейди Ўзбекистон давлат табиатни муҳофаза қилиш комитети раисининг ўринбосари В. Конюхов.— Республика саноатида ҳар йили қарийб юз миллион тонна чиқинди ҳосил бўлади. Масалан, Самарқанд, Олмалиқ ва Янгиқўрғон кимё заводларида 60 миллион тоннадан кўпроқ фосфогипс тўпланиб қолди. Ҳар йили унинг ҳажми кўпаймоқда. «Узбекзолото» ишлаб чиқариш бирлашмаси корхоналарида 43 миллион куб метр очиқ усулда қазиб олинган жинслар тўпланиб қолган. Умуман республикада 2 миллиард тоннадан кўпроқ саноат ва коммунал-маиший чиқитлар йиғилиб қолди. Фойдали қазилмалар ҳам чиқитларга қўшиб юборилмоқда. Чиқиндилар ўн минглаб гектар жойни банд қилиб ётибди. Бу «хусусий муаммолар» умумреспублика миқёсини касб этди. Олмалиқдаги учрашувда ушбу муаммоларни ҳал этиш учун олимлар ва саноат ходимларининг куч-ғайратларини мувофиқлаштиришга муваффақ бўлинди.

(ЎзТАГ).

ЯНГИ ПАРТИЯГА АЪЗО БЎЛИБ КИРМОҚДАЛАР

«ТАШСЕЛЬМАШ» заводидаги олдинги Компартия аъзоларининг учдан бир қисми Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси аъзоси сифатида рўйхатга олиш тўғрисида ариза берди.

— Корхона бўлинмаларида муайян тушунтириш ишларини олиб боряпмиз, лекин ҳеч қандай тазйиққа йўл қўймаяпмиз,—деди партия комитетининг котиби Ш. М. Файзиев.— Янги партияга аъзо бўлишни хоҳлаганлар фақат ўз ихтиёрлари билан ариза беришмоқда. Ҳозиргача 150 тадан кўпроқ ариза тушди.

Асбобсозлик цехи мустаҳкам партия ташкилоти билан ном чиқарган эди. Одамлар бу ерда кўпдан буён биргаликда ишлашади — чунки қисқа муддатда моҳир асбобсоз бўлиб етишиш қийин. Мана ҳозир ҳам ташкилот аъзоларининг катта қисми янги тузилаётган партияга киришга аҳд қилди.

— Ишчилар учун ўз вазифаларини аниқ белгилаб оладиган партия зарур,— деб ҳисоблайди ишчи А. Лиман.— Бу вазифалар ЎзХДП Дастури ва Низомида баён қилинган. Лекин Дастур қоидаларининг собитқадамлик билан бажарилиши муҳимдир.

Собиқ коммунистлар, ҳатто партиясизлар ХДП съездини сабрсизлик билан кутишмоқда. Агар съездда етилган масалаларни, энг муҳим ижтимоий муаммоларни ҳал қилиш юзасидан аниқ-равшан жавоблар берилса, партия сафига кирувчилар сони кўпайиши шубҳасиздир.

В. ДРАЧЕВ,
ЎзТАГ мухбири.

ОБУНА-92

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!
ОБУНА МУДДАТИНИНГ ТУГАШИГА ҲАМ САНОҚЛИ КУНЛАР ҚОЛДИ.
ҲАЛИ ФУРСАТ ҒАНИМАТ.

ҚАДРДОН РЎЗНОМАНГИЗ ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА ЁЗИЛИШНИ УНУТМАНГ!

1992 йил учун рўзнома ва ойномаларга обуна давом этмоқда. Бошқа нашрлар қатори «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» рўзномасига ҳам барча алоқа бўлимларида обуна қабул қилинмоқда.

«Тошкент ҳақиқати»нинг бир йиллик обуна баҳоси — 25 сўм 68 тийин, ярим йилга 12 сўм 84 тийин, уч ойга эса 6 сўм 42 тийин.

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР! Фурсат ғаниматлигида ўз рўзномангиз — «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»га обуна бўлишга шошилинг!

ИЗЛАГАН ИМКОНИЯТ ТОПАДИ

Вилоятдаги ногирон-ночор оилаларни улар хоҳлаган матбуот нашрларига обуна қилиш қандай йўлга қўйилган?

Рўзноманинг шу йил 3 октябрь сонида «Ора йўлда қолмасин» мақоласи чоп этилиб, унда Калинин ноҳиясидаги айрим раҳбарлар билан қилган суҳбатимиз ёритилган эди.

Бугун яна шу мавзуга қайтамиз.

Юлдузхон Султонова, Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитасининг мафкура бўлими мудири:

— Ҳақиқатан ҳам жойлардаги вилоят, шаҳар ва ноҳия ёшлар қўмиталарининг етакчилари ўз қарамоғидаги ночор оилаларга, ногирон ёшларга ғамхўрлик ишларида ташаббус кўрсатишлари керак. Жумладан, янги обуна даврида ёшларнинг бошланғич ташкилот етакчилари бу борада амалий тадбирларни бажаришлари лозим.

Яна Калинин ноҳиясидамиз. Матбуот нашрларига обуна ишлари қандай бораётганлиги билан қизиқдик. Ноҳия маъмурий биноси олдидаги «Ташкентская правда», «Тошкент ҳақиқати», «Ленинчи» сингари кундалик матбуот тахтаси бундан 15 кун аввал қандай бўлса, шундай — бўш! Ҳатто рўзнома орқали огоҳлантиришдан ҳам етарли хулоса чиқариб олмабдилар.

Турсун Пўлатович Юсупов, мафкура бўлими мудири:

— Ҳа, хабарим бор. Маъмурий бино кутубхоначиси бетоб бўлганлиги сабабли кундалик нашрларни илиб қўя олмаяпмиз(?!).

Муҳаммаджон Раҳимбердиев, ноҳия ёшлар ташкилотининг биринчи котиби:

— Ёшларни обуна қилиш борасида 152 та бошланғич ташкилот етакчилари билан келишиб олганмиз. Ногирон, ночор ёшларга моддий ёрдам беришга ҳаракат қиляпмиз. Ноҳия кўзи ожизлар жамиятидаги 150 нафар кишидан 60 нафарига ўзи истаган нашрга обуна қилиш учун 1000 сўм ажратилди.

Шу ўринда бир изоҳни айтиб ўтсак. Ноҳия ёшларини обуна қилиш борасида қатнашган мавжуд 152 та бошланғич ёшлар ташкилоти раҳбарларидан шу кунгача ночор оила, ногирон ёшлардан қанчаси обуна қилинганлиги ҳақида аниқ маълумот йўқ.

Ноҳия ёшлар қўмитасида «пулимиз йўқ» деб важ кўрсатишади. Ахир, бу ташкилот мазкур ишлар юзасидан ноҳия ижроқўмига, молия бўлимига, хўжаликларнинг раҳбарларига, ижтимоий таъминот бўлимига мурожаат қилишлари мумкин-ку.

Муроджон Ботиров, «Ленинчи» ноҳия рўзномасининг масъул котиби:

— Ҳар бир муштарий умид билан ўзи хоҳлаган матбуот нашрига обуна бўлади. Лекин алоқа ходимларининг пала-партиш ишлари обуна ишларига салбий таъсир кўрсатяпти. Бу ҳақда муштарийлардан кейинги пайтда эътирозли хатлар оқими кўпайиб бормоқда.

Ҳусниддин Эшонов, ноҳия «Союзпечать» агентлигининг йўриқчиси:

— Ноҳияда 23 та алоқа бўлими бор: обуна мавсуми бошидан шу кунгача аҳоли 180 минг сўмликдан ортиқ кундалик матбуот нашрларига ёзилди. Шундан 350 дан ортиғи «Тошкент ҳақиқати»га. Лекин бу ноҳиядаги 150 дан ортиқ жамоа хўжалиги ва турли ташкилотлар учун оз, албатта. Обуначилар сонини анча кўпайтиришнинг барча имкониятлари бор.

Калинин ноҳиясида эса яқин ярим йилдан буён ноҳия қизил ярим ой жамиятининг бошқарувчиси йўқлиги туфайли ногирон оилаларга ёрдам берилмаётган эмиш.

Энди савол туғилади. Нима, шу вақтгача фақат бошқарувчи ишлаганмиди? Қолган масъул ходимлар-чи? Умуман бу ҳол қачонгача давом этади?

Нима кўп баҳона кўп. Лекин бизнингча, чинакам изласа имконият албатта топилади.

Мухтор СУЛАЙМОНОВ,
Ўзбекистон Маданият жамғармаси матбуот маркази мухбири.

Бизнинг мусоҳаба

ЎзХДП: У ҚАНДАЙ БЎЛИШИ КЕРАК?

ЖУМҲУРИЯТИМИЗ ҳаётида чуқур сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ўзгаришлар содир бўлмоқда. Ўзбекистоннинг мустақил республика деб эълон қилиниши буюк тарихий аҳамиятга молик воқеа бўлди. Ўзбекистон Компартиясининг фавқулодда XXIII қурултойида Ўзбекистон Компартияси вориси сифатида янги сиёсий ташкилот — Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясини тузишга қарор қилинди. Яқинда жамоатчи мухбиримиз бир гуруҳ партия, уруш ва меҳнат фахрийлари билан бўлаётган ўзгаришлар ҳақида суҳбатлашди.

Мажид ДАВРОНОВ, Оҳангарон ноҳия ва шаҳар уруш ҳамда меҳнат фахрийлари Кенгаши раиси, 1953 йилдан КПСС аъзоси:

— Биз бир умр Коммунистик партия ғояларига ишониб келганмиз ва ҳозир ҳам унинг йўли тўғри эканлигига ишонамиз. КПССнинг парокандаликка учрагани учун аввало унинг Иттифоқдаги собиқ раҳбарлари, шулар қатори М. Горбачёв айбдор деб биламан. Миллионлаб оддий коммунистларнинг номи бекорга ёмон отлиғ бўлиб қолаяпти. Бунга йўл қўйиб бўлмайди.

Гайдани ЗОКИРОВ, уруш ва меҳнат фахрийси, 1929 йилдан КПСС аъзоси: — Жумҳуриятимиз Компартияси мана шундай оғир вазиятда ҳам жуда тўғри йўл тутди. Майли, партиянинг номи ўзгарсин, лекин у аввало халқ манфаатларини кўзлаши керак. Мен янги партиянинг Дастури ва Низоми лойиҳаси билан танишиб чиқдим. Унда тарихдан сабоқ чиқарилган, партия эндиликда амалий ишлар билангина омма эътиборини қозона олиши мумкинлиги кўрсатиб берилган. Жумҳуриятимиз мустақил, деб эълон қилинган экан, энди уни мустаҳкамлаш керак. Бу партия аъзолари учун бош мақсад бўлмоғи зарур, деб ўйлайман.

Ҳамдам АЛИМҚУЛОВ, уруш ва меҳнат фахрийси:

— Ҳозир ҳаммага оғир. Айниқса, жумҳуриятимиз раҳбарларига, уларни ҳар ишда қўллаб-қувватлаш керак. Буни биз фахрийлар кенг тарғиб қилишимиз зарур. Мустақиллик ўз-ўзидан берилгани йўқ. У кураш билан қўлга киритилди. Партия аъзоларининг ҳам, партиясизларнинг ҳам инсоний бурчи — мустақилликни ҳимоя қилишдир.

Мухбир:— Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси қандай бўлмоғи керак, деб ҳисоблайсизлар?

Абдулла ЛАТИПОВ, уруш ва меҳнат фахрийси, 1944 йилдан КПСС аъзоси: — Бу партия Ўзбекистон Коммунистик партияси вориси сифатида ташкил этилмоқда. Бунга алоҳида эътибор бериши керак. У ҳақиқий демократик, бюрократиядан ҳоли, халқчил партия бўлиши лозим.

Гайдани ЗОКИРОВ:— У Коммунистик партиянинг вориси экан, коммунистларнинг партиявий стажлари сақлаб қолиниши ва партия билетларида қайд этилиши шарт. Янги партияга қабул масаласига жиддийроқ ёндашмоқ керак. Коммунистлар ҳам механик тарзда унга ўтказиб юборилмай, эътиборли комиссиялар тузилиб суҳбатлар ўтказилиши лозим. Партия фахрийлари унвони сақлаб қолиниши зарур, деб ҳисоблайман.

Мажид ДАВРОНОВ:— Партиявий тузилмалар партия ғояларини тарғиб эта оладиган тарзда, амалий мақсадни кўзлаб тузилиши лозим. Ноҳия, вилоят партия ташкилотлари аппаратлари сақлаб қолиниши керак. Уларнинг мафкуравий бўлимлари кучайтирилса мақсадга мувофиқ бўларди.

Абдулла ЛАТИПОВ:— Меҳнат жамоаларида партия ташкилотлари бўлмаслиги керак, деган гаплар юрипти. Бу менимча нотўғри. Меҳнат жамоаларида бошланғич партия ташкилотлари бўлмас экан, партия ўз режаларини амалга ошира олмайди. Аксинча, ҳамма жойда бошланғич партия ташкилотлари ролини ҳар томонлама кучайтириш, мустақиллигини ошириш керак. Ана шундагина бўлғуси Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси ўз эзгу мақсадларини амалга ошира олади.

Суҳбатдош Н. АБДУРАСУЛОВ, ССЖИ Журналистлар уюшмаси аъзоси. Оҳангарон.

МАҲАЛЛА САРКОРИ

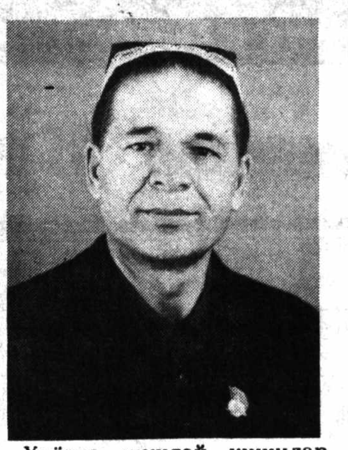

Ҳаётда шундай кишилар борки, улар бутун билими, кучи ва бор имкониятларини халқ учун сарфлайдилар. Ана шундай камтар инсонлардан бири пойтахтнинг Чилонзор ноҳиясидаги «3-Чархкамолон» маҳалла қўмитаси саркори Сайфиддин Рихсиевдир.

У кишининг меҳнат фаолияти Тошкент шаҳар «Союзпечать» агентлигида рўзнома дўконида сотувчи, сўнг бош назоратчи бўлиб ишлашдан бошланди. Бу даврда у бир қанча корхона ва адам олиш жойларида янги рўзнома дўконларини ташкил этиб, пойтахтимизда матбуотнинг халқ ўртасида кенг тарқалишида ўз ҳиссасини қўшди.

Сайфиддин ака Чархкамолон мавзесида янги уй-жой олиб яшай бошлагач, шу ерга келганларга бош бўлиб, уйларни тартибли қуришга, кўчаларни кенг, тўғри бўлишига ёрдамлаша бошлади. Шундан сўнг «3-Чархкамолон» маҳалласи ташкил топди. Кўпчиликнинг талаби билан Сайфиддин Рихсиев маҳалла қўмитасига раис этиб сайланди.

Сайфиддин ака маҳалла қўмитаси жамоасига кўпчиликнинг иши учун жон койитадиган кишиларни тўплаб ишга киришди. Қўмитадаги 20 га яқин фаоллар ташаббуси билан маҳаллада ободончилик ишлари бошланиб кетди. Кўчаларни тартибга солишди, асфальтлашди, оқар сувлар учун ариқлар очишди, икки томонига мевали ва манзарали дарахтлар экиб чиқишди. Бугун соя-салқин ана шу кўчаларга «Навбаҳор», «Завқий», «Тоҳир», «Зуҳра», «Хушбахт», «Зарқанд», «Зафар» каби чиройли номлар ҳусн бўлиб тушди.

Кейинчалик бу ишлар яна давом эттирилди. Маҳалла чойхонаси қайтадан тикланди. Унинг ёнида 200 кишига мўлжалланган клуб, қироатхона қурилди, озиқ-овқат дўкони, новвойхона, сартарошхона каби аҳоли учун зарур бўлган маиший хизмат бинолари қад ростлади.

Маҳаллада мени Сафо ота Алихўжаев самимий кутиб олдилар.

— Э, мулла Сайфиддин амалга оширган ишларнинг қай бирини гапирай,— дейди Сафо ота.— Барака топсин, эл учун ҳамиша хизматга тайёр. Яхшиям орамизда шундай инсонлар бор, оғиримиз енгил бўляпти. Мана, маҳаллани айланибсиз, ўз кўзингиз билан кўрибсиз, ана шуларнинг ҳаммасига раисимизнинг ўзи бош-қош бўлган.

Шу куни Сафо отанинг таклифи билан маҳалланинг шинамгина чойхонасида кексалар, фаоллар билан чойхўрлик қилдим. Ким билан гаплашманг Сайфиддин Рихсиев ҳақида миннатдор бўлиб гапиради. Дарҳақиқат у бошлиқ маҳаллада амалга оширилган ишларга ҳавас қилса арзийди. Энг муҳими маҳалла тинч, тотув, иноқ.

Маҳалла клуби ҳам гавжум. Бу ерда 173-ўрта мактаб ўқитувчиси Эргаш Азаматов турли мавзуларда суҳбат уюштирса, Одилхон Ёқубов маҳалла ашёларининг ижарага берилишини назорат қилади. Чойхона ёнида эса истовчилар эски ўзбек ёзувини ўрганишлари учун машғулотлар ташкил этилибди. Бундан ташқари маҳалла аҳли ўзининг «Меҳр—шафқат» бўлимини ташкил этибди. Шу йилнинг ўзидаёқ қийналиб қолган фахрийларга, оилаларга ва турли хайрия тадбирларига 1,5 минг сўм маблағ ажратишибди.

«3-Чархкамолон» маҳалласида ҳар қандай масала шу ернинг ўзида ҳал этилмоқда. Масалан, қўмита қошида 15 кишидан иборат ободонлаштириш, оқсоқоллар Кенгаши ва бошқа гуруҳлар ишлаб турибди. Юртчиликда, баъзан чиқиб турадиган жанжалли масалаларни ҳам Сафо Алихўжаев бошчилигидаги «Ўртоқлик суди» аъзоларининг ўзлари ҳал қилишади. «Хотин-қизлар» жамоасига бошчилик қилаётган иқтисод фанлари номзоди Насиба Носирова ҳам, қўмита фаоллари М. Зуҳуров, Э. Файзиев, М. Шокиров, Б. Тўлагановлар ҳам раис Сайфиддин Рихсиев билан баҳамжиҳат иш олиб бормоқдалар. Шунинг учун «3-Чархкамолон» маҳалласида қачон бўлманг, кўчалар тоза, саранжом бўлади. Қаҳрамон оналар ва фахрийлар аҳволидан доимо хабар олиб туришади. Бундан ташқари 5 мингга яқин китоб жамғармасига эга бўлган Чилонзор ноҳия маданият уйининг кутубхонаси ҳам доимо гавжум.

Бу маҳалланинг ноҳияда обрўси катта. Маҳалла қўмитасининг иш тажрибалари билан танишиш учун тез-тез келиб туришади. Маҳалла бир неча марта шаҳар, ноҳия Кенгашининг фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган.

Чойхонадаги саранжом-саришталик, қариялар учун ажратилган чорпояларда янги кўрпача, пар ёстиқлар, айниқса, фахрийлар ва маҳалла фаолларининг рангли суратларининг осиб қўйилганлигини кўрсангиз бу ерда отахонлар ва маҳалла учун жон куйдирувчилар эъзозда эканлигини сезасиз. Зеро, ёши улуғ кишиларнинг ҳурмати жойига қўйилган ерда тартиб ҳам, озодалик ҳам бўлади.

Яқинда бу ишларнинг ҳаммасига бош-қош бўлаётган Сайфиддин ота Рихсиевнинг таваллуд топганларига 70 йил тўлиши муносабати билан бўлган тантанада бутун маҳалла аҳли у кишини самимий қутлади. Унга соғлиқ, омонлик тилашди. Биз ҳам 5 фарзандни тарбиялаб вояга етказган, 20 га яқин набирага бош бўлган Сайфиддин Рихсиевнинг бундан кейинги ишларига ривож тилаймиз.

Ҳамидулла ЙЎЛДОШЕВ, Жумҳуриятда хизмат кўрсатган халқ таълими ходими.

ЭШИКЛАР ДОИМ ОЧИҚ

Норқул бобо Жавоқов етмиш икки йиллик умрида нималарни бошидан ўтказмади дейсиз? Ўн саккиз ёшида комсомол ташкилотига котиб этиб сайланди. У пайтларда ғайрат-шижоати оламга сиғмайдиган, ишлаб чарчамайдиган ёшларга етакчилик қилишнинг ўзи бўлмасди, албатта. Бунинг учун изланиш, ўрганиш, меҳнатда ҳам ўрнак бўлиш талаб қилинарди. Ҳамма умумий ишга хизмат қилаётганидан мамнун, бахтли келажакдан умидвор эди. Бироқ уруш...

«Қирқ йил қирғин бўлса, ажали етган ўлади» деган гап тўғри экан. Норқул бобо Жавоқов 1941 йилдан 1946 йилгача аскарликда бўлди. Машҳур «Катюша» тўпчиларига командирлик қилди. Сталинград, Дон дарёси бўйидаги, «Курск ёйи», Киев учун бўлган жангларда қатнашди. Польшани, Чехословакияни, Варшавани озод этишда иштирок этди. Бошқалардан фарқи Ғалабадан сўнг ҳам яна бир йил Германияда хизматда бўлди.

Урушдан қайтгач кўрсатган хизматларини пеш қилиб енгиллик сўрамади. Ўзини меҳнатга урди. 1947 йили «Қаҳрамон» жамоа хўжалигида ўз иш фаолиятини бошлади. Одамларнинг кўнглига йўл топа оладиган, ишбилармон, серғайрат, билимдон йигитни жуда ҳурмат қилишарди. Вақтида ҳаттоки раисликка ҳам сайланди.

Ҳозир ўйлаб ажабланади. Ахир осонми, 37 йил турли хил хўжалик ҳамда ташкилотларда ишлаш. Ҳар сафар ишни янгидан бошлашга, муҳитга мослашишга мажбур бўларди.

Меҳнат фахрийси, Бекобод район фахрийлар Кенгашининг аъзоси Норқул бобо Жавоқов ҳозирги кунда Навоий номли жамоа хўжалигида қарилик гаштини сурмоқдалар.

Маслаҳат сўраб унга мурожаат қилувчилар ёки шунчаки унинг кўрган кечирганларини эшитиш иштиёқида келувчилар учун отахоннинг эшиклари доимо очиқ.

Н. ОТАБОЕВ.

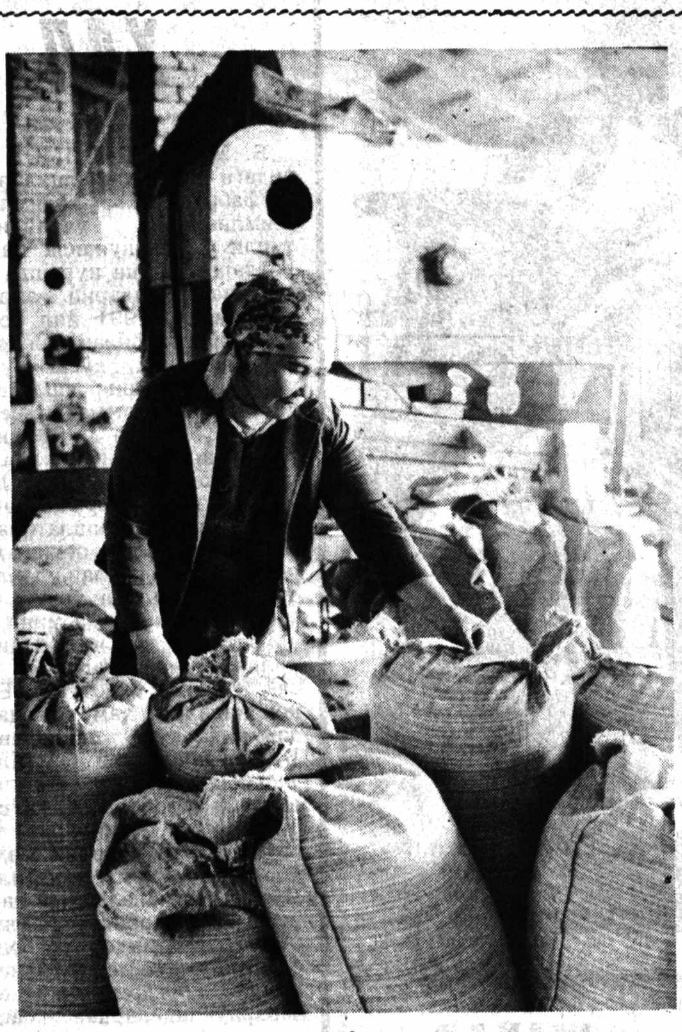

ҲУҚУҚШУНОСЛАР ТАШКИЛОТИ

Яқинда Ўзбекистон прокуратураси марказий аппарати ходимларининг таъсис мажлиси бўлиб ўтди. Унда жумҳурият ҳуқуқшунослар уюшмаси бошланғич ташкилотини тузиш масаласи муҳокама қилинди. 100 дан зиёд малакали ҳуқуқшунос мутахассислар иштирокида ўтказилган йиғилишда мустақил Ўзбекистоннинг ҳуқуқий давлат сифатида шаклланишида ҳуқуқшунослар олдида масъулиятли вазифалар турганлиги таъкидланди.

Ташкилот аъзолари жумҳурият ҳуқуқшунослар уюшмасига қабул қилиндилар.

Мажлисда республика прокуратураси қошида ташкил этилган ташкилотнинг 7 кишидан иборат кенгаши таркиби тасдиқланди. Кенгаш раислигига прокуратура тармоғининг раҳбари, ҳуқуқшунос-ёзувчи Файзулла Қиличев сайланди.

Таъсис йиғинда республика прокуратураси раҳбарияти ва ҳуқуқшунослар уюшмаси кенгаши вакиллари иштирок этдилар.

Р. МУҲАММЕДОВ, Ўзбекистон ҳуқуқшунослар уюшмаси кенгашининг аъзоси.

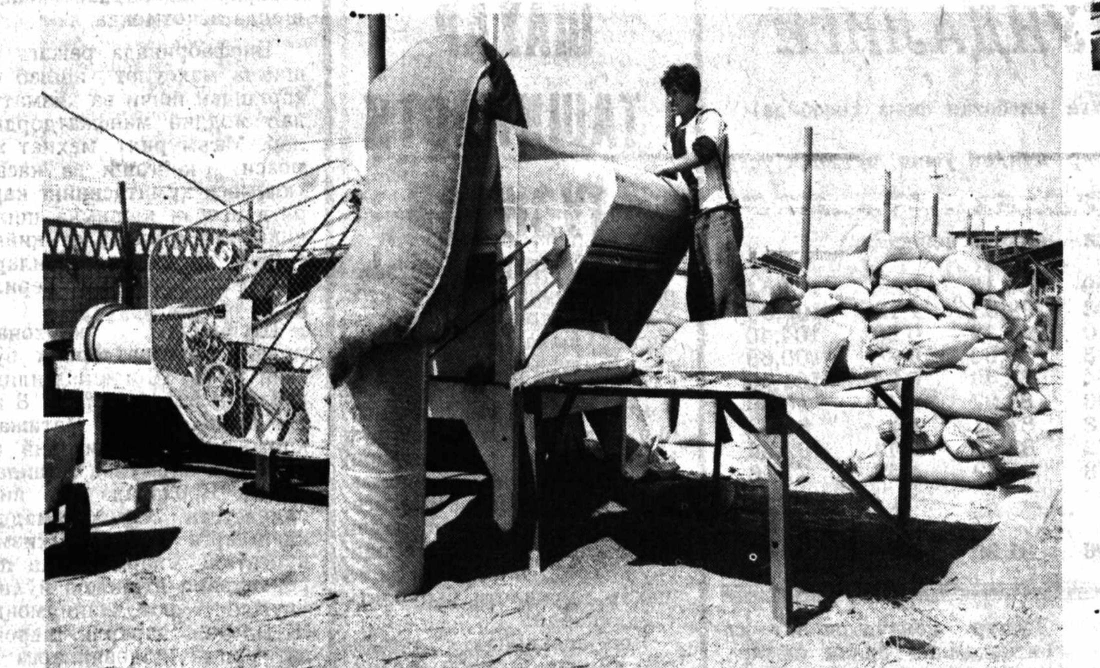

● БОЗОР иқтисодиётига ўтиб ишлаш ҳамма жабҳада ўзига хос муаммоларни келтириб чиқармоқда. «Узсортсемовощ» жумҳурият бирлашмаси ва ихтисослашган «Бўзсув» шўро хўжалиги ҳам озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва уруғчиликни ривожлантириш борасида қатор қийинчиликларни бошдан кечирмоқда. Бу муаммоларни фақат тадбиркорлик ва ташаббус кўрсатиб иш юритиш билан ҳал этиш мумкин. Бирлашма ва шўро хўжалиги жамоалари худди ана шу йўлдан бориб, мавжуд қийинчиликларни муваффақиятли бартараф этишга эришмоқдалар.

● СУРАТЛАРДА: (юқорида чапдан) — «Бўзсув» шўро хўжалиги ишчиси Д. Тўраева уруғликни навларга ажратмоқда; йилига 3 миллион шартли банка консерва ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган янги завод қурилишида. (Пастда) шўро хўжалигининг марказий дон омборида.

А. ГОРОКРИК олган суратлар. (ЎзТАГ).

«САҲОВАТ» ПОЧТАСИДАН

«ИМТИЁЗ»— ХИЗМАТДА

Сирғали ноҳияси саноат моллари бирлашмасига қарашли 11-дўкон қошида «Имтиёз» деб номланган бўлимнинг ташкил этилганига бир йилдан ошди. Уруш ва меҳнат фахрийлари унинг хизматларидан мамнун бўлишмоқда. Дўкон сотувчиси Т. Тўхтаохунова ўз харидорлари диди ва талабига қараб иш тутади. Бу ерда ўзимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган моллар арзон нархларда сотилади.

Биз ўғли билан савдо қилиб чиқиб келаётган онахондан сўрадик:

— Кечирасиз, онахон, сиз дўкон хизматидан мамнунмисиз?

— Мен, Мухтасимова, шу ноҳиянинг Ойбек кўчаси, 30-уйда тураман, 1-гуруҳ кўзи ожиз ногиронман. Ҳукуматимиз бизларга шунчалик мурувват кўрсатаётган экан, барака топсин. Дўкон сотувчиларига эътирозимиз йўқ, ҳаммаси ширин сўз, хушмуомала. Лекин ўғлим, рўзғорчилик-да, ҳар бир оилага чинни идишлар, чойнак-пиёла, косалар керак. Агар шулар ҳам кўпайтирилса яхши бўларди.

Дўкон мудири Миржамол Қосимов биз билан суҳбатда шундай деди:

— Ўзбекистон ижтимоий таъминот вазирлиги ташаббуси билан дўконимиз қаҳрамон оналар, маҳаллий аҳамиятга молик шахсий фахрийлар, 1—2-гуруҳ кўзи ожизлар, Улуғ Ватан уруши даврида орден ва медаллар билан тақдирланган фахрийлар, ёлғиз қария, болаликдан ногиронларга ҳамда ҳарбий хизматни ўтаган ёшларга савдо хизмати кўрсатади. Уларнинг ҳар бирига алоҳида дафтар тутилган. Мақсадимиз —фуқароларнинг оғирини енгил қилиш. Масалан, бир йигит ҳарбий хизматдан қайтди. Турган гапки, 300—400 сўмга костюм-шим сотиб олишга кучи етмайди. Серфарзанд оилаларнинг ҳам қўли қисқа. Дўконимизда эса костюм-шимларнинг нархи 160—180 сўм, фақат пальто, аёллар кийимлари нархларига 20 фоиздан қўшиб сотилади.

Биз чинни идишлар нима сабабдан кам олиб келинаётганлигини билиш мақсадида ноҳия саноат моллари бирлашмасининг товаршуноси Э. Иброҳимов билан учрашдик.

— Чинни идишларни рўйхатдан ўтган ҳар бир кишига тақсимлаб беришнинг иложи йўқ. Чунки дўконда қаҳрамон оналар ҳам ҳисобда туради; ҳар бирида ўн-ўн нафардан кўпроқ фарзанд бор. Уларга битта чойнак ва 4 пиёла етмайди, камида 2 тадан чойнак, 8 тадан пиёла беришимиз керак. Агар бизга кўпроқ фонд ажратишса норозиликлар камаярди. Тошкент шаҳар савдо бошқармасидагилар дўконимизни рўйхатдан камёб моллар билан таъминлаш масаласини кўришмаяпти.

Дарҳақиқат, ноҳия саноат моллари бирлашмаси савоб ишга қўл урибди, унинг хизматидан барча фахрий ва ногиронлар миннатдор бўлишмоқда. Лекин шаҳар савдо бошқармаси мутасаддилари нега қайсарлик қилишмоқда, тушуна олмадик. Ҳамма гап дўкончани рўйхатдан ўтказишга боғлиқ бўлса, наҳотки бу иш шунчалик қийин?

Ш. МУРОДОВ.

ДАВОЛАНИШНИ ИСТАЙСИЗМИ?

ОШҚОЗОН-ИЧАК ҚАСАЛЛИКЛАРИ (яллиғланиши, қулунж, ошқозон ва 12 бармоқли ичак яраси, бавосил ва бошқалар)ДАН АЗИЯТ ЧЕКАЁТГАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Агар Сиз бу касалликлардан даволаниш умидини узган бўлсангиз, ҳеч қачон тушкунликка тушманг.

Сизга кўктомир орқали қўлланиладиган ҳамда бир қатор чет мамлакатларнинг соғлиқни сақлаш муассасалари тан олган жуда ҳам фойдали халқ тиббиёти услублари ёрдам беради. Бу ерда ўзбек ва рус тилида маслаҳатлар олишингиз мумкин.

Маслаҳатлар олиш учун қуйидаги манзилга мактуб йўллайсиз: Тошкент шаҳри, ГСП, IX-ЮС № 706191 рақамли паспорт эгасига (ўзи талаб қилиб олади).

Хатжилдларга манзилингизни аниқ қилиб ёзиб юборинг.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

● ЯҚИН Шарққа сафари тугаганидан сўнг СССР ташқи ишлар вазири Борис Панкин Парижга келди. Совет Иттифоқи вазирининг бу ерда Франциянинг расмий кишилари — президент Ф. Миттеран, бош вазир Э. Крессон хоним, ташқи ишлар вазири Р. Дюма билан учрашиши кутилмоқда.

Шунингдек, Яқин Шарқда тинчлик ўрнатишга бағишланган конференция очилиши арафасида Б. Панкин яна бир карра АҚШ давлат котиби Ж. Бейкер билан учрашиб, конференция фаолиятига доир масалаларни муҳокама этиш ниятидадир. Б. Панкиннинг Фаластин Озодлик Ташкилоти Ижроия қўмитаси Раиси Я. Арофат билан мулоқоти ҳам кўпчиликнинг эътиборини тортди. Суҳбатдан сўнг Я. Арофат юзма-юз мулоқот самарали ўтганлигини таъкидлади.

● ЎТГАН сешанба куни Мексиканинг Косумель оролига келган Куба президенти Фидель Кастро Рус Мексика президенти Карлос Салинас де Гортари ҳамда Колумбия президенти Сесар Гавириа билан учрашди. Чоршанба куни эса бу ерга Венесуэла президенти Карлос Андрес Перес ҳам келди. Тўрт мамлакат раҳбарлари Кубада вужудга келган аҳволни муҳокама қилиш ниятидалар. Шунингдек, бу учрашувда Совет Иттифоқи ҳамда Шарқий Оврупо мамлакатларидаги вазият ҳам муҳокама қилинади.

● МЎҒУЛИСТОННИНГ шимолида — СССР ҳудуди билан туташ жойда 30-йилларда мажбурий равишда отиб ташланган кишиларнинг жасадлари кўмилган умумий қабр топилди. Бу қабрни кавлаш пайтида 5 мингдан ортиқ киши жасадларининг қолдиғи чиқди. Уларнинг кўпчилиги бошларининг орқа томонидан отиб ўлдирилган. Ҳозир 30-йилларда Чойболсоннинг коммунистик тузуми ҳукмрон бўлган пайтда 2 миллион аҳолиси бўлган Мўғулистоннинг 35 минг нафарга яқин фуқароси йўқ қилиб ташланган, деб тахмин қилинмоқда. Уларнинг ярмидан кўпроғи Мўғулистондаги будда динининг вакиллари бўлган.

● ТОКИО марказидаги император саройи ҳудудида Японияниинг ҳозирги императори Акихито ҳамда унинг рафиқаси Митико учун янги қароргоҳ қурилиши бошланди. Қурилиш майдони 4500 квадрат метрни ташкил этади. Уни бунёд этиш учун 38 миллион доллар сарфлаш кутилмоқда.

● ЗАИР телевидениесида сешанба куни эълон қилинган ахборотдан маълум бўлишича, мамлакатнинг энг катта шаҳарлари ҳисобланган — Лумумбаши, Ликаси, Колвези, Мбуй-Мэи, Кисангани шаҳарларида ҳукуматга қарши тўс-тўполонлар бошланган. Тартибсизликларда иштирок этган фуқаролар, шунингдек, ҳарбий шахслар талон-торожлик ва зўравонлик билан шуғулланганлар.

Жаҳондаги ахборот агентликлари вакилларининг фикрича, бу тартибсизликлар президент Мабуту Сесе Секо томонидан муваққат бош вазир Этьен Чисекедини истеъфога чиқишга мажбур этганидан сўнг бошланиб кетган.

Бироқ, «Муқаддас иттифоқ»га бирлашган 24 оппозициячи партияларнинг вакиллари ўзларининг бош вазирликка номзоди Э. Чисекедини қўллаб-қувватлаяжакликларини билдирдилар. Ўз навбатида Э. Чисекеди: Мабуту ҳокимият бошида турар экан, менинг у билан бўладиган мулоқотларим муҳолифлик тарзида бўлади, деб айтди. Президент диктатурани сақлаб қолмоқчи, бизлар эса бунга ҳеч қачон рози бўлмаймиз, деб таъкидлади «ўтиш даври»нинг бош вазири. Шу орада президент Мабуту «Муқаддас иттифоқ»дан бош вазирликка янги номзод кўрсатишни талаб қилди, бироқ, ўртадаги кескинлик тобора авж олиб бормоқда.

● «ФУТБОЛ қироли» Эдсон Арантис ду Насименту жаҳонда Пеле номи билан машҳур. Куни кеча у Бразилиянинг энг олий мукофоти — миллий орден билан тақдирланди. Олий мукофотни Пелега Бразилия президенти Фернандо Коллорнинг шахсан ўзи топширди.

● МАЪЛУМКИ, бир неча кун муқаддам Ҳиндистоннинг Уттар-Прадеш штатида жуда катта кучга эга бўлган зилзила рўй берган эди. Натижада, тоғ кўчкилари юзлаб қишлоқларни босиб қолди. Расмий бўлмаган маълумотларга қараганда, мингдан ошиқ кишининг ҳалок бўлганлиги айтилмоқда. Фалокат юз берган жойга Ҳиндистон бош вазири Нарасимха Рао ва унинг ҳукумати аъзолари етиб келдилар.

● ЧЕХО-СЛОВАКИЯ радиоси хабарига қараганда, 1993 йил октябридан бошлаб Чехо-Словакия армиясида хизмат қилиш муддати 18 ойдан 12 ойга камайтирилади. Бу ҳақда баёнот берган мамлакат мудофаа вазири Любош Добровски бундай хизмат тартиби қатор қулайликлар туғдиришини таъкидлади.

● РОССИЯ адлия вазири Н. Федоров Германияда чиқадиган «Бильд» рўзномаси мухбири билан қилган суҳбатида собиқ Германия Демократик Жумҳуриятининг собиқ раҳбари, ҳозир СССРда яшаб турган Эрих Хонеккерни Германияга — суд олдида ҳозир бўлиш учун жўнатиб юбормоқчи эканлигини айтди. «Хонеккер атрофидаги жанжал туфайли биз Германия билан яхши муносабатларимизни бузмоқчи эмасмиз».— деди Н. Федоров.

ВИЛОЯТ ЁШЛАРИ

«ИНТЕРНАЦИОНАЛ» ҚАЛДИРҒОЧЛАРИ

БУНДАН бир неча йил бурун Янгийўл районидаги «Интернационал» жамоа хўжалиги ҳудудида яшовчи месхети туркларининг ёппасига «кўчирилиши» хўжалик ишлаб чиқаришига жиддий салбий таъсир кўрсатган эди. Бу, айниқса, сут-товар фермасига катта зарар келтирди. Моллар деярли қаровсиз қолган ва оқибатда туберкулёз, бруцеллёз каби касалликлар чиқиб анчагина талафот ҳам кўрилди. Қолганлари эса гўштга топшириб юборилди. Шундан сўнг хўжалик бошқаруви олдида фермани қайтадан тиклаш ва зудлик билан янги кадрлар топиш, ишга жалб қилиш масаласи турарди.

Мутахассислар ферма мудирлигига қўшни колхозда зоотехник бўлиб ишлаётган, ёш бўлишига қарамасдан бу соҳада устоз чорвадорлар илмини олган Асқар Тиловбердиевни таклиф қилишди. Асқар дастлаб иккиланди, чунки фермани тиклаш ва кадрларни жамлашдек масъулиятли ишни эплай олармикинман, деган ўй унга тинчлик бермасди. Бироз фурсат ўтиб, у розилик берди. Керакли маслаҳат ва тавсияларни ўзи ишлаган фермадаги тажрибали чорвадорлардан олишни кўнглига тугиб қўйди. Лекин ишлар ҳадеганда яхшиланавермади. Бунинг учун қунт ва изланиш, ишни тадбиркорлик ва омилкорлик билан ташкил этиш зарур эди. Бу ишда унга хўжалик бошқаруви ёрдамга келди. Тезда фермага иқтидорли ёшлар жалб қилинди. Янги ишга кирганларга уй-жой ҳам ажратилди.

Фермада моллар туёғини кўпайтиришга алоҳида эътибор берилди. 1990 йилнинг бошидаёқ Белоруссиядан 237 бош қора ола зотли мол сотиб олиб келинди. Бу ерда қорамоллар бош сони бир йил мобайнида 420 бошга кўпайтирилди. Шундан соғин сигирлар 120 бошга етказилди.

Фермада молларнинг озуқасига ҳам эътибор кучайтирилди. Ветеринария-профилактика ишлари назорат остига олинди. Чорвадорларга етарли меҳнат шароити яратиш учун барча зарур чора-тадбирлар кўрилди. Дам олиш хоналари керакли жиҳозлар билан таъминланди. Тушлик учун иссиқ овқат жорий қилинди. Бу ўз самарасини бера бошлади.

Сигирларнинг биринчи йил соғилаётганлигига қарамасдан, сут соғиб олиш кўпайди. Ярим йиллик якунига кўра, режадагидан 7 тонна кўп сут соғиб олинди.

— Суръатни шу тарзда давом эттирсак, — дейди мудир, — келгуси йилдан ҳар бош соғин сигирдан кунига 14—15 литрдан сут соғиб олишга эришамиз. Лекин бунинг учун кўп ишлашимиз керак. Сигирнинг сути тилидалигини ҳисобга олсак, бу етарли озуқа жамғариш масаласини қатъий қилиб қўяди. Шу кунгача 1050 тонна сенаж бостирилди. 1100 тонна хашак тўпланди. Фермамизда тегирмон бор. Уни ишга туширдик. Ахир, омихта емни ўзимизда тайёрлашга нима етсин.

Дарвоқе, фермада ҳозир 29 чорвадор меҳнат қилмоқда. Шундан 90 фоизини ёшлар ташкил қилади.

Фермани айланиб шунга амин бўлдимки, демак, ёшларга ишонса бўлади. Чунки бу ерда ҳамма ўз ишини билиб бажармоқда. Шундай ёшлардан бири Баҳодир Абдуҳалиловдир. Унинг оталиғида 64 бош бузоқ бор. Бузоқларнинг кунлик семириши 600—700 граммга тўғри келмоқда. Унинг меҳнати ҳам ўз вақтида тақдирланди. Унга хўжалик бошқаруви томонидан бир бош бузоқ мукофот тариқасида берилди. Бундай ютуқнинг боиси нимада, деб сўраганимда у: болалик чоғларим ҳам фермада ўтган. Онам фермада ишлайди, фақат улар қўшни колхозда. Шу сабабми, мол боқишни жуда яхши кўраман, деди иймангина.

Бу ерда меҳнат қилаётган ёшлардан Равшан Нишонбоев, Энаддин Салаев, Абдуҳошим Эгамтоевларнинг меҳнатлари ҳам мақтовга сазовордир. Фермада ишнинг қаловини топган бундай ёшларнинг саъй-ҳаракатлари туфайли дастлабки ярим йилликда хўжалик 76 минг сўм даромад олди. Чорвадорларнинг ўртача ойлик маошлари ҳам 450—500 сўмни ташкил қилмоқда.

Фермадан қайтарканман, хўжалик фаолларидан бири Асаджон Солиҳовнинг бир гапи ёдимга тушди: «Улар «Интернационал» жамоа хўжалигида янгидан ташкил топган ферманинг илк қалдирғочларидир».

Х. ШАФОАТОВ.

ҚИЗИҚАРЛИ УЧРАШУВ

ЯҚИНДА Бекобод ноҳиясида педагогика билим юрти талабалари ёш шоирлар Амирқул Каримов ва Абдужалил Хўжамовлар билан учрашдилар. Ёш шоирлар ўз ижодларидан намуналар ўқиб бериш билан бирга талабаларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтардилар, ўзлари фаолият кўрсатаётган «Ёш куч» ва «Ёшлик» ойномаларининг янги йилдаги режалари, ҳақида сўзлаб беришди. Шунингдек, талабалар ҳам ўз шеър машқларидан намуналар ўқиб беришди. Тадбир кўпчиликда катта таассурот қолдирди.

НАВ-НИҲОЛНИ КЎРДИМ УНДА

«Халқнинг келажагини кўрмоқчи бўлсанг, ёшларга боқ» деган экан донишмандлардан бири. «Ижодкор талаба ёшлар маркази» келажак орзуларини ўйлаб тузилганди. Пойтахтдаги талабалар шаҳарчасида ғарибона кун кечираётган бу марказ катта бир бинонинг кичкинагина хонасига жойлашган экан. Эшикда қулф. Сўраб-суриштириб марказ раиси Зокиржон Худойбердиевни топдик. У бизни ўз хонасига бошлади. Хона деворлари марказ ҳаётига оид сурат-лавҳалар билан ифодаланган. Бурчакда қисилиб турган стол устида қоғозлар тўзиб ётарди. Шундай эзгу ишлар, ажойиб ғоялар тор «кошона»ларда вужудга келишига яна бир карра амин бўлдим.

Бир пайтлари «Қувноқлар ва зукколар» деган кўрсатув бўлар эди. Унда олий ўқув юртларининг командалари беллашар эди. Политехника олий билимгоҳининг (ҳозир дорилфунун) «Муҳандис» деб номланган жамоаси ҳам унда қатнашган. Ўша жамоа негизида марказ ташкил топганлигини девордаги суратлардан билиб олиш қийин эмас. Марказни ташкил қилиш учун елиб-югурганлардан бири Зокиржон Худойбердиев ҳам ўша «Муҳандис»нинг сардори.

Ундан марказ ташкил топиши ҳақида сўраганимизда, у бир қанча оқ-қорани таниган кишилардан маслаҳат сўраганини, бироқ кўпгина мутасадди ташкилотлар бу ишга бефарқ қарашганини айтди. Яхшиямки, яхшилар бор экан.

Хўш, марказ нимага керак?

Талаба-ёшлар орасида бир қанча истеъдодлар бор. Унинг асосий вазифаларидан бири уларни аниқлаш ва катта саҳнага чиқишларига кўмак беришдан иборат. Ҳозирги ёшларимиз негадир миллий мусиқа сеҳрини, жозибасини англаш у ёқда турсин, тинглашга энсаси қотадиган бўлиб қолишган. Унинг албатта ўзига хос сабаблари бор. Бироқ гап бунда эмас. Маълумки, маданият бўлмаган жойда маърифат ҳам бўлмайди. Маърифатсиз эса... Шунинг учун ҳам марказ керак. Бугунги кунда у бир қанча тадбирларни амалга оширди. Мана икки йилдирки, «Истиқбол» кўрик-танлови ўтказиб келинмоқда. Лекин марказнинг ўз маблағи йўқ. Шундай бўлса-да, ўзим емасам ҳам, болам есин қабилида иш тутган. Гоҳ «Гулдаста» овоз ёзиш студияси билан, гоҳ дорилфунун маданият саройи билан ҳамкорлик қилиб кун кечирмоқда. Яхшиямки, техника дорилфунунининг касаба уюшмаси, Собир Раҳимов ноҳиясининг мутасаддилари бор экан...

Зокиржон билан узоқ суҳбатлашдик. У менга марказнинг келажаги, яқин кунларда қилмоқчи бўлган ишлари ҳақида сўзлаб берди. Гап орасида олдимга бир ҳужжатни қўйди. Ўқийман: «Жумҳурият ижодкор талаба-ёшлар марказининг Низоми». Мен шундагина марказ энди тузилаётганини ўйладим ва у бутун жумҳурият ёшларига хизмат қилишини ҳаёл қилиб негадир севиндим. Марказ камчиликларини қоғозга туширишга журъат этолмадим. Зеро, эндигина тетапоя бўлиб қаддини тиклаётган «болакай»нинг камчиликлари ҳам ўзига яраша бўлади-да. Нима бўлганда ҳам марказнинг борлигига шукур. Унда ўзликни — баҳор ўтиб кетган бўлса-да, нишона гуллаётган ниҳолни кўрдим.

Тўлқин РУЗИЕВ, ТошДД толиби.

ҲАР КИМНИ ШУ. КУНЛАРГА ЕТКАЗСИН!

В. ТЎРАЕВ сурат-лавҳаси.

ЮЛДУЗЛАР СЎНМАЙДИ

• ХОТИРА •

Нуриддин Алимбоев, Хурсанали Ўрозалиев, Абдумалик Сарсенбоев, Фахриддин Евинов, Юрий Ким, Наримон Бекеров, Орифжон Мирзааҳмедов, Абдусамат Бекназаров... Ўн гулидан бири очилмаган бу ёш йигитлар районимиздан ҳарбий хизматга отланган эдилар. Афғон ерида ўз байналмилал бурчларини ўтаётиб қаҳрамонларча ҳалок бўлган бу йигитлар ҳақида ҳар қанча гапирсанг арзийди. Биз учун улар ҳамиша барҳаётдирлар. Бугун ана шу йигитлардан бири Нуриддин Алимбоев хотирасини ёдга олмоқчимиз...

Нуриддин Алимбоевнинг ҳам орзулари барча тенгдошлари каби оламга сиғмасди. Бироқ — орамиздан эрта кетди. Биз тириклар хотирасида у мангу ўн тўққиз ёшли ўспиринлигича муҳрланиб қолди. Нуриддин 1965 йил Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» жамоа хўжалигининг «III-Интернационал» даҳасида ҳайдовчи оиласида дунёга келди. Унинг болалик йиллари ҳам шу ерда ўтди. У 1980 йил райондаги В. Овечкин номидаги 10-ўрта мактабнинг 8-синфини тугаллаб, Паркент районидаги 41-ҳунар-техника билим юртига ўқишга кирди. Бу ерда у бульдозерчилик курси бўйича таълим олди.

1983 йилда Нуриддин кўпчилик дўстлари қатори ҳарбий хизматга чақирилди. Авалига у Термиз шаҳрида ҳарбий тайёргарликда чиниқди.

1984 йилнинг апрель ойи ўрталарида негадир тез-тез келиб турадиган хатлар бирдан тўхтади. Гулзипа опа ва Йўлдош акаларнинг кўзлари безовта эшикка тикилди. «Бугун хат келармикан?!» дея улар қишлоқ хат ташувчисини интизорлик билан кутишарди.

Баҳор кунларининг бирида кечга яқин Гулзипа опа овқат қилиш учун уннаётган эди. Эшикдан хат ташувчи кириб келди. Гулзипа опанинг чеҳраси ёришди, ичичидан қувонди. Хатни олиб очаркан, қўллари титраб кетди. «Афғонистондан алангали салом» деган сўзларни ўқиб мажолсиз ўтириб қолди. Бироз тин олиб, хатнинг давомини ўқий бошлади. Овози титраб чиқар, кўзларидан қайноқ кўз ёшлари сизарди. Гулзипа опа хатни охиригача ўқиб чиқди. «Ҳайрият, омон экан!» дея шивирлади.

1984 йилнинг июль ойи охирларида Нуриддин Алимбоев хизмат қилаётган десантчилар ротаси Қуддус вилоятини душманлардан озод этиш учун шиддатли жанглар олиб боришарди. Ана шу жангларда у ўзининг бир қанча жанговар дўстларидан айрилди. Аммо Қуддусда яшириниб олган душман тўдаларини қувиб чиқаришиб, тор-мор келтирдилар. Шу жангда кўрсатган жасорати туфайли Нуриддин «Жанговар хизматлари учун» медали билан мукофотланди.

Орадан ойлар ўтди. Нуриддиннинг уйига қайтишига ҳам олти ойга яқин вақт қолган эди.

1985 йил 26 май... Нуриддин Алимбоев хизмат қилаётган десантчилар ротаси ўша куни Қобулга келаётган машиналар колоннасини кутиб олиш учун тоққа чиқдилар. Икки тоғ орасидан машиналар колоннаси кўринарди. Лекин тоғлар орасида душман тўдалари писиб ётганлигини ҳеч ким билмасди. Нуриддин билан бирга яна 40 нафар жанговар дўстлари машина колоннасини ҳеч бир талафотсиз ўтказишиб, Қобулга қайтаётганларида душманлар пистирмасига дуч келишди. Қулай жойга ўрнашиб олган босмачи тўдалари аскарларимизни бирма-бир ўққа тутишди. Жасур йигитларимиз ҳам сўнгги томчи қонлари қолгунча жанг қилишди. Лекин икки тоғ орасида қуршовда қолган жангчиларимизнинг 40 нафари мардларча ҳалок бўлишди. Улар орасида Нуриддин ҳам бор эди. Нуриддин Алимбоев ўлимидан сўнг «Қизил Юлдуз» ордени билан тақдирланди.

Афғонистон Республикасида байналмилал бурчини ўтаётган Нуриддин Алимбоевнинг хизмат пайтида қаҳрамонларча ҳалок бўлганлиги ҳақидаги нохуш хабар қишлоқ бўйлаб яшин тезлигида тарқалди. Гулзипа опа ва Йўлдош ака ўзларининг навқирон ўғиллари Нуриддиндан бир умрга ажралиб қолдилар. Онанинг не-не орзу-умидлар қилиб, армиядаги ўғлига ва бўлажак келинига атаб олган саруполари ҳам сандиққа солинганича қолиб кетди. Инсон учун бундан ортиқ мусибат бўлмаса керак.

Мен Нуриддин Алимбоев ҳақида мақола ёзиш мақсадида у яшаган хонадонда бўлдим, Гулзипа опа кутиб олди. Фарзанд доғи Гулзипа опанинг қадди-қоматини букиб, сочларига барвақт оқ туширибди. У ўғлидан келган бир неча хат ва суратларни ёдгорлик сифатида кўз қорачиғидек асрамоқда экан. Уларни бирма-бир кўздан кечириб чиқдим. Гулзипа опа кўзида ёш билан ўғли ҳақида гапирди.

Район раҳбарияти қарори билан Нуриддин Алимбоев туғилиб ўсган «Политотдел» жамоа хўжалиги «III-Интернационал» даҳасидаги Тельман кўчасининг 1-тор кўчасига унинг номи қўйилди. Нуриддин ўқиган В. Овечкин номли 10-ўрта мактаб педагог ва ўқувчилар жамоаси қарори билан мактаб дружинасининг 7-Б-синф ўқувчилари отрядига ҳам унинг номи берилди. Бундай ҳайрли ишлар бироз бўлсада қалбларга тасалли беради.

Нуриддин ва у каби юзлаб шўро аскарлари бурчга садоқат намуналарини кўрсатдилар. Халқимиз уларнинг кўрсатган жасорат ва қаҳрамонликларини ҳеч қачон унутмайди. Нуриддин каби мард йигитларимизнинг юлдузлари ҳеч қачон сўнмайди.

Латифжон МАНСУРОВ.

НАВОИЙ РУҲИНИ ШОД ЭТИБ

КЕЙИНГИ давр мобайнида вилоятнинг бир қанча шаҳар ва ноҳияларида ёшлар ўртасида навоийхонлик, ғазалхонлик кечалари, «Латофат», «Иқбол» каби кўрик-танловлари ўтказилмоқда. Жумладан, Янгийўл, Ангрен, Олмалиқ шаҳарларида, Калинин, Тошкент, Янгийўл, Паркент ноҳияларида ана шундай тадбирлар ўтказилди. Бўка ноҳиясида ёш ижрочи хонандаларнинг «Камолот-91» кўрик-танлови ўтказилди. Икки босқичдан иборат бўлган бу танловда иштирокчилар асосан Навоий ғазаллари асосида ижро этиладиган қўшиқлар билан қатнашдилар.

Булардан ташқари Тошкент, Бекобод ноҳияларида навоийшунос олимлар, шоирлар ва ёзувчиларнинг ёшлар билан учрашувлари уюштирилди. Бўстонлиқ ноҳиясида Навоий ижоди бўйича энг яхши шеърлар, мақолалар, асарларни деворий рўзномаларда ёритиш кўриги эълон қилинди. Энг яхши асар ва энг яхши деворий рўзнома учун 250 сўмдан пул мукофотлари ажратилди. Ленинобод вилояти Нов ноҳияси ҳамда вилоятимизнинг Оққўрғон ноҳиялари соғлиқни сақлаш бўлимлари ҳамкорлигида ташкил этилган «Қувноқлар ва зукколар» беллашувининг шартлари ҳам Навоий ижодига бағишланди.

Бундай байрам тантаналари, тадбирлар деярли барча мактабларда, ташкилот ва корхоналарда ўтказилмоқда. Кечаларни уюштиришда ёшлар фаол иштирок этаётганлари қувончли ҳолдир.

А. НИШОНОВ.

• *Мулоҳаза учун мавзу* •

АЁЛГА ТОШ ОТМАНГ!

ИНҚИЛОБ шарофати билан Ўрта Осиё қиз-жувонларининг юзларидаги паранжи-чиммат олинди. Ҳа, етмиш йилдан кўпроқ шундай ўйлаб келдик. Бугун эса кўзимизни бундоқ очиб қарасак, чиммат билан бирга шарму ҳаё ҳам кетиб қолай дебди. Ҳар қалай шунақа мулоҳазалар билдириляпти. Хўш, аслида ҳам шундайми? Мен бу мулоҳазаларга у қадар қўшилиша олмайман. Ҳатто ҳамма қора кунларимизнинг бошланиши — Октябрь инқилобидан деб жар солаётган айрим нотиқларни ёқламайман ҳам. Келинг, мавзудан чалғимайлигу, гапни «паранжи-чиммат» ҳақида давом эттиравералик. Хўш, чиндан ҳам аёлларимиз, қизларимиз одоб-ахлоқ доирасидан четлаб кетдиларми? Қадимдан бир ҳикмат қолган: «Тоза асал айнамас!» Қиз-жувонлар шаънига билиб-билмай тош отаётганлар шу ҳикматнинг мағзини чақиб кўрсалар ёмон бўлмасди.

Айримлар: «Аёллар шарму ҳаёни йўқотиб қўймоқда, фоҳишалар кундан-кун кўпайиб кетаяпти!» — деб, яна: «Инқилобдан аввал ундай эди, инқилобгача бундай эди», — дея «сано» ҳам ўқиб қўйишади. Инқилобдан аввал чиндан ҳам юртимизда фоҳишалар йўқмиди? Аксинча, инқилобгача (гарчи маҳфий бўлса-да!) исловатхоналар бўлган. Нафақат, исловатхона, балки «баччабоз»лик учун махсус жойлар бўлган. Тўғри, ундай жойларнинг ташкилотчиларию аъзолари, мижозлари қўлга тушиб қолсалар, қаттиқ жазоланганлар, қатл қилинганлар. Лекин бирининг ўрнини бошқаси эгаллайверган. Энди ўша даврдаги фоҳишахоналар ҳақида икки оғиз сўз. У ернинг аъзолари асосан бошқа шаҳарлардан келтирилган ё келган аёллардан иборат бўлиб, маҳаллий аёллар жуда озчиликни ташкил қилган. Маҳаллий табақадан асосан айрим яллачиларгина фоҳишахоналарга ҳуфёна аъзо бўлганлар, холос.

Ҳозир-чи? Ҳозир ҳам яширин фоҳишахоналар истаганча топилади. Ишонтириб айтаманки, у ерлардаги 70—80 фоиз ҳар ёқлардан келиб қолган енгилтак аёллар, турли миллат вакилларидир. Энди инсоф билан айтинг-чи, ўндан ортиқ вилоятдан иборат Ўзбекистонимиз аёллари шаънига тош отишимиз тўғрими? Ахир, бир этак болага қўшиб бутун мамлакатни боқиш учун даладан бери келмай, йил-ўн икки ой қадди ёйдек эгик меҳнат қилиб, охир-оқибат аҳлоқсиз бўлиб қолдими?

Ҳамма коммунал шарт-шароитларга эга пойтахт уйларида яшаб, охорли кийим кийиб, шаҳарнинг қоқ киндигидаги каттакон идораларда ишлаб, кейинги 4—5 йилда меҳнат кишиларидан деярли узилишиб қолган эканман. Яқинда сездим буни. Бир неча чекка ноҳияларда бўлиб қайтдим. Ва: «Аёлнинг паранжи-чимматини олгунча аввал кетмонларга мотор ўрнатсак, пахтани олмага ўхшаб дарахтда ўсадиган қилсак бўлмасмиди?» деб ўйладим.

Бу сафар қишлоқ жойга чиққанимда, баҳор фасли эди. Ипак қурти боқилаётган вақт. Ҳайхотдек ҳовлидаги каттагина хонани қуртларга бўшатиб, жой қилинган экан. Бир қучоқ шох-шабба орқасида кўринмай, пилдираб кетаётган қизча ишини тугатгач, гапга солдим:

— Отинг нима?

У чиройли кийим кийиб, ялтироқ бўйинбоғ таққан «шаҳарлик олифта»га тик қарай олмай, зўрға жавоб берди:

— Насиба.

— Неча ёшдасан?

— Ёзда ўнга тўламан.

— Мактабда ҳам ўқисанг керак?

— Ҳм, 3-синфни тугатаяпман.

— Ипак қуртидан ташқари далада ҳам ишлайсанми? Уй ишларига ҳам қарашасанми?

— Ҳм, чопиққа чиқаман, молларга ўт юламан, уйда опамга қарашаман.

— Қандай китобларни ўқигансан, кимнинг шеърларини ёд биласан?

— Тилла балиқ ҳақидаги китобни ўқиганман.

У бироз жим қолди, чамамда ёд биладиган шеърини эслашга ҳаракат қилиб кўрди.

— Катта бўлганингда ким бўлмоқчисан?

Қизча елкасини сиқиб, жим тураверди.

НАСИБА! Чиройли, маъноли исм. Аммо болалигиданоқ унинг насибаси фақат жисмоний меҳнат бўлиб турибди. Қишлоқ оралаб икки соатча юрдим. Қайси хонадонга қарамай, ҳаммасида меҳнат, меҳнат! Булар қачон ҳордиқ чиқаради ўзи? Тонг қоронғуси, соат 4 лар. Икки нафар қиз шошиб-пишиб келаяпти. Икковини ҳам яхши танийман. Улар тенгдош, бир йил аввал мактабни тугатишган. Исмлари Зеби, Бўстон. Узр сўраб тўхтатдим.

— Қизлар, шу маҳалда қаёққа кетаяпсизлар?

Бўстон:

— Меҳмон, биз фермага сут соғишга кетяпмиз, — деб жавоб берди.

— Ҳар куни шунақа барвақт турасизларми?

Улар кулиб юборишди.

— Сигирлар ҳар куни сут беради-да, меҳмон, — деди яна Бўстон.

Соат саккизлардан ошганда у яшайдиган хонадонга кирдим. Бўстон, 3—4 ёшлар чамаси бола ва уларнинг биз момо деб атайдиган бувиси нонушта қилиб ўтиришибди.

— Келинг, меҳмон, — қиз ўрнидан туриб, мени юқорига таклиф қилди. Ҳол-аҳвол сўрашиб, гап бошладим:

— Ишингиз зўр экан, барвақт битириб келиб, кейин бемалол кун бўйи дам олар экансиз.

Қиз кулди.

— Йўқ, ака, — деди жиддий тортиб, — ҳозир чой ичиб бўлиб, молларга қарайман, уй йиғаман, қуртлардан хабар оламан. Яна фермага бориш керак. Қисқаси, иш етарлик.

Мен сал кечроқ бўлсада, узрхоҳлик қилдим:

— Айбга буюрмайсизлар, уйда эркаклар бўлмаса ҳам кириб келавердим.

Момо эътироз билдирди:

— Тошканлик улимди ули-я, сени мана шу неварамдек паллангдан биламан. Шулар қатори бир неварамсан-да.

Болалигимда бу ерларга кўп келганман. Лекин ўйин билан, эшак миниш билан овора бўлиб, қишлоқ ҳаётига ҳеч эътибор қилмаган эканман.

Автобусда кетаяпману ўйлайман: «Қанча қишлоқларда бўлдим, лекин бирор марта фалон жойда фоҳиша бор деган гапни эшитганим йўқ. Бирор марта, ҳатто ёзнинг жазирамасида ҳам, лозимсиз, ёнию орқаси бир ярим қарич йиртилган калта юбкада, енгсиз кўйлакда, сийна қисмини «кўз-кўз» қилиб, афти-башарасига бўёқ чаплаб, қилпиллаб кўчага чиққан қизни, аёлни учратганим йўқ!»

Баъзида хонанданинг «Узун кўйлак туркман қизга уйланаман!» деб хониш қилиб қолгани қулоққа чалинади. Қандай қизга уйланиш ҳар кимнинг ўз хоҳиши. Лекин бундай «байналмилал оила бошлиғи бўлиш орзусини» ўз миллати қизларини камситмасдан ҳам амалга ошириш мумкин-ку!

Мен мақола бошланишида тоза асал айнамайди деган ҳикматни келтиргандим. Айнигани асал бўлмайди. Демоқчиманки, аёллар ҳақида, айниқса, фоҳишалар мавзусида гапиришдан олдин АЁЛ деган сўз ортида тонг қоронғусида фермага кетаётган, жазирама иссиқда чопиқ қилаётган, ўзи оддий матодан кўйлак кийиб ипак қуртига барг солаётган, юзлари офтобдан қорайиб, товони кирза этикдан, қўллари кетмону ўроқ дастасидан қадоқ бўлган ўн минглаб, миллионлаб ўзбек аёллари ҳам бор эканлигини унутмайлик.

Гапнинг очиғи, ўша фоҳишалар ҳақида ёзаётган, гапираётганларнинг аксари бирорта фоҳишанинг келиб чиқиши, турмуш тарзи билан яқиндан таниш эмаслар. Улар учун тирикчилик қилиб тўйма-тўй юрган раққоса ҳам, меҳмонхонаю ресторанларда баданини бозорга солаётган танноз ҳам бир. Менимча, ҳатто буларнинг орасида ҳам катта фарқ бор.

Сиз бунга нима дейсиз, азиз муштарийлар?

Дилмурод САИДОВ.

ҲАЙРИЯ ҲАФТАЛИГИ

СОВҒА ЭМАС, ЭЪТИБОР АЗИЗ

СЎНГГИ пайтларда Тошкент вилояти Тинчликни ҳимоя қилиш қўмитаси ҳамда Совет тинчлик жамғармаси бир қанча тадбирлар ташкил этиб, Тошкент шаҳар ва вилоятида ёрдамга муҳтож, ногирон кишиларга ҳам маънавий, ҳам моддий мадад бериб, хайрли, савобли ишларни амалга оширмоқдалар.

Шу кунларда мамлакатимизда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти чақириғига кўра Қуролсизланиш ҳафталиги бошланди. Навбатдаги тадбир шу ҳафталикка бағишланиб, Янгийўл ноҳияси Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Коммунизм» жамоа хўжалигининг тарихий музейи биносида ўтказилди. Меҳмонларни «Коммунизм» жамоа хўжалигини ташкил этишда фаол қатнашган Салима Асамова, Каромат Тожибоева, Тожибой Исматов, Турсунхон Насриддинова, Дур Акбарова, Тангберди Хўжамқулов ва бошқалар кутиб олдилар.

Кечани Тошкент вилояти Тинчликни ҳимоя қилиш қўмитаси жамғармасининг раиси А. В. Браилов кириш сўзи билан очди. Аргентинадан юборилган ҳар бири 16 килограммлик озиқовқат совғаларини Ўзбекистон тинчлик жамғармасининг раиси СССР халқ артисти Сора Эшонтўраева, Ўзбекистон Тинчликни ҳимоя қилиш қўмитаси ҳамда Тинчлик жамғармаси раисининг биринчи муовини Исмоил Тўйчиев йиғилганларга топширдилар.

Кечада «Коммунизм» жамоа хўжалиги раиси М. Исматов, Эски Қовунчи жоме масжидининг имом-хатиби Орифжон ҳожи Йўлдош ўғли, Тошкент вилояти Тинчликни ҳимоя қилиш қўмитаси жамғармасининг раис муовини М. Пўлатова ва бошқа ўртоқлар қатнашдилар. Йиғилишдан сўнг бир гуруҳ ўртоқлар узрли сабаблар билан келолмаганларнинг уйларига бориб, совға-саломларни элтиб топширдилар.

1942 йил ёш келин Дур Акбаровага қора хат келади. Унинг умр йўлдоши танкчи Тўрахўжа Сайдалиев Украина тупроғидаги оғир жангларда қаҳрамонларча ҳалок бўлади. Садоқатли ўзбек қизи бошқа турмушга чиқмай бугунгача эрига бўлган муҳаббати билан ёлғиз яшамоқда.

Ҳар бир хонадонга ташриф буюрганимизда унинг соҳиблари бизни миннатдорчилик туйғулари акс этган очиқ чеҳралари билан кутиб олдилар. Уларни биз олиб келган совғаларимиз эмас, балки эътиборимиз қувонтираётгани кўриниб турарди. Манзилдан қайтар эканмиз, қалбимизга илиқлик кирди. Бу ўша очиқ чеҳраларнинг, миннатдор қалбларнинг ёлқини эди.

Даврон АҲМАД.

● **СУРАТЛАРДА:** совға-саломлар топшириш пайти.

МУАЛЛИФ суратлари.

ҚАТРАЛАР

ҚИЗГА дугонаси «Сизга уйланадиган йигитга ҳавасим келади», деди. Бу сўзлар шу қадар самимият билан айтилдики, қиз дилидаги ниятини дугонасига билдирди: «Илоҳим, қалбимда яшаб келаётган ўша йигитга ҳам кимдир «Сизга турмушга чиқадиган қизга ҳавасим келади» деган бўлсин!»

* * *

МЕНГА савол бердилар:

— Сиз нимадан қўрқасиз?

— Яхши кунларимда менга ёмон кўрган одамим хизмат қилишидан қўрқаман. Дейдиларки, бахилга иморат солдирма!

Яна савол бердилар:

— Ўша одамга тилагингиз?

— Узоқ умр...

— Нега?

— Токи ҳамма яхши кунларимнинг шоҳиди бўлсин!

* * *

УНИНГ кўзига дунё қоронғу бўлиб кўриниб кетди. Шу тобда магнитофондан таралаётган қўшиқнинг сўзларига қулоқ солди:

«...Ким зулматга юз ўгиргай, дунёда.

Ёруғ куннинг хонишлари турганда...»

Миясига келган ёмон фикрдан қўрқибми, ё қўшиқ таъсириданми, қўлидаги сирканинг идиши билан қўлидан тушириб юборганини ўзи ҳам сезмай қолди. Шу қўшиқ сабаб бўлди-ю, у тамоман ўзгарди. Қизнинг хонадага бўлган астойдил ҳурматини ҳамма биларди. Лекин... сабабини эса... ҳеч ким! Ўша воқеадан буён унга қўшиқ тинглаш доимий одат бўлиб қолди. Сиз ҳам қўшиқ тингланг, беғубор ва дилрабо қўшиқлар нақадар бисёр!

Муҳайё ШАРИФЖОН қизи.

ЭЪЛОНЛАР БУРЧАГИ

БИР НИГОҲ ТАШЛАГАНДА НИГОҲИЙ ТАБИБ.

АБДУҒАФФОР АБДУЛЛАЕВ

Кўп беморларнинг хат ва истакларига асосан 1991 йил 30 октябрь кунидан бошлаб Луначарский узун кўчаси, 105«а» уй (9 қаватли бино)нинг 1 қаватида даволаш сеансини ўтказади. Бунда бош, оёқ ва қўл оғриғи, қичима, аллергия, буйрак ва жигар оғриғига ва қон босими борларга биринчи сеансда таъсир этади.

Сеанс шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни соат 16.00 дан 18.00 га қадар олиб борилади.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: Луначарский узун кўчаси, 105«а» уй, метронинг «М. Горький» номли бекати. 9 қаватли бинонинг 1 қаватига жойлашган.

«САЛОМАТЛИК МАРКАЗИ».

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ БИНОСИДА (Хадра майдони)

31 ОКТЯБРГАЧА

РУҲИЙ ДУОГЎЙ ДИЛБАРХОНИМ БАҲОДИР ҚИЗИ СОБИРЗОДА

Илоҳий кучлар ёрдамида зикр-сано усули билан руҳий таъсир қилиб, кўчириқ ва қайтариқ ўтказади.

Бундай сеанслар бахт йўли боғланганлар, зиёнзаҳмат, назар-нафас текканлар ва ҳаётда омади юришмаганларга ҳамда оилавий келишмовчилик ҳолларида ёрдам қилади.

Талабномалар қабул қилинади.

Сеанслар: 25 октябрда соат 16.00 да: 26, 27 октябрда соат 10.00 да; 28, 29, 30 октябрда соат 16.00 да бошланади.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-29-04, 44-35-91.

Алоҳида қабулга кирмоқчи бўлганлар Халқлар Дўстлиги майдонидаги «Абулқосим» мадрасасига 9.00 дан 13.00 гача мурожаат қилишлари мумкин.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

4—5 ноябрь соат 15.00 ва 19.00 да

«РЕГИНА» КИЧИК КОРХОНАСИ

«ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ»

КОНЦЕРТИНИ ЎТКАЗАДИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

«Қизиқчи—90» кўригининг ғолиби

Ҳожибой ТОЖИБОЕВ

ва

Лирик хушовоз хонанда

Абдурауф ОЛИМОВ

Ўзбекистон халқ артисти

Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА

Чипталар Халқлар Дўстлиги саройи кассаларида соат 11.00 дан сотилади.

ТЕЛЕФОН: 45-92-13.

«ШУЪЛА» ИЖОДКОРЛАРИ

Жумҳуриятимизда иқтидорли ёшларга эътибор шу куннинг долзарб масаласи бўлиб турибди. Бу борада анча ибратли тадбирлар амалга оширилаётгани маълум.

Ана шундай ёшлардан ташкил топган «ШУЪЛА» ижодий уюшмаси қатнашчилари муҳарририятимиз меҳмони бўлдилар.

Қуйида мазкур уюшма иштирокчиларининг айримлари ижодидан намуналар чоп этилмоқда.

СЕН МЕНДАН — МЕН СЕНДАН

Дилгир шамолларнинг тавони кесик,
Кўзлар бир-бирига оғир термулар.
Суйиб ардоқлаган муҳаббатимнинг
Юзлари тескари бурилар...
Мен сендан — сен мендан кечган кун.

Кечасан гуноҳсиз гуноҳкорингдан
Ишқимнинг торлари охир бузилар.
Дилгинам титрайди қийноқларингдан
Танамда бир томир узилар...
Сен мендан — мен сендан кечган кун.

Орамизда қолар йиғлоқи эртак
Йиғлоқи ўтмишдан беради бир сас.
Қачондир эртакни сўйлаётиб сен,
Кўзингга бир томчи кўз ёш олсанг бас.
Сен мендан — мен дунёдан кечган кун.

Феруза ШОДИЕВА.

ОНАМГА

Чилдирмалар чалиб-чалиб кетаверар карвонлар,
Гоҳ тиржайиб, гоҳ йиғлашиб ўтаверар давронлар,
Тавонимга игна санчиб кулаверар ёмонлар,
Йўлим кутар олисларда забони йўқ довонлар,
Бағрим менинг куйиб-куйиб куй бўлади, онажон,
Ўксимагин, бир кун албат тўй бўлади, онажон.

Муҳаббатнинг белбоғида париларнинг қони бор,
Митти юлдуз нигоҳида бир йигитнинг зори бор
Она билсанг, дарвешнинг ҳам қизғонгани ёри бор,
Хаёл деган мамлакатда менинг ҳам бир борим бор,
Бағрим менинг куйиб-куйиб куй бўлади, онажон,
Ўксимагин, бир кун албат тўй бўлади, онажон.

Тўлқин Рўзи ҚЎЛОБ.

СОДИҚ КЎЗЛАР

Тун, милтирар осмонда юлдуз,
Тун, хонада липиллар чироқ.
Тун, мўралаб фалакдан бир кўз,
Тун, ваҳима руҳимга ҳамроҳ.

Сукунатлар солади шовқин,
Чиппа битиб қолар қулоқлар.
Йўлакларда бемақсад, беун,
Кезиб юрар тунги арвоҳлар.

Эговлайди зулмат асабни,
Чидай олмай инграйди бардош.
Кўтаролмай бундайин зарбни,
Юрак олар кўзларига ёш.

Сўнг тугайди бари-бариси,
Ҳатто хотир тумтайиб олар.
Фақат содиқ кўзлар иккиси,
Ёруғликни қидириб қолар.

Отабек **ХУДОЙБЕРДИЕВ.**

ЯНА БИР БОР АЛДА

Эй менинг дардларим ололмаган қиз,
Алдовларга беҳад тўйдирган мени.
Кўзларимга ёлғон нигоҳингни тик —
Яна бир бор алда мен — соддадилни.

Эй, менинг дардларим ололмаган қиз,
Сўнгги бор ишонай алдовларингга.
Ёлғонларинг бонс ёрилиб кетай,
Сўнг ўзинг ғарқ бўлгин ўшал уммонга...

* * *

Сенга маъюс термулган
Уяламан кўзимдан.
Гапиролмай соқов тил
Уялади сўзимдан.

Парвойинг йўқ сира ҳам,
(Сенга йўқдек керагим)
Кетгим келар дунёдан,
Лек йиғлайди юрагим.

Юрагимнинг инграғи
Ҳиссиётли найзадир.
У, албатта, кўксингга
Севги расмин чизадир.

Улуғбек ОДИЛОВ.

ОЙ ЧИҚМАС ЭНДИ

Тоғолча гулини қўлимга тутди,
Қамарнинг сочида туғилган қушим.
Банднинг чиройига осуғлиқ нигоҳ,
Бармоқлар оҳида инграйди тушим.

Унутиш исидан ясалган елкан,
Кар қушнинг ёшини кўзимга суртдим.
Мен энди довулга сирим айтмасман,
Ишора шаштида тилимни ютдим.

Руҳнинг қабоғида ялтираган куй,
Нур ҳидин туёлмай йиғлайвераман.
Кечирим юзидан нидо бедариғ,
Сен томон илинжни тиғлайвераман.

Уятдан қизариб қуёш ҳар куни,
Уйига кетади маъюс тикилиб.
Булутдан яралган юрагим буни,
Сеза олармикан дилдан сиқилиб.

Совуқ нигоҳини ҳар ён сачратиб,
Моҳ чиқиб келади қаро фалакка.
Кўз туққан юлдузин қайтадан туғиб,
Эртаклар яралмиш қайтган лайлакка.

Инъом дардларингни қўлингга олгин,
Ёлғончи ёноққа ёш юқмас энди.
Мени кечир жоним, кечира қолгин,
Ойни ютиб қўйдим... Ой чиқмас энди.

Беруний **СУЛТОНЗОДА.**

БИЗ ЭЛЕКТРОН ТЎЛҚИНДА ЯШАЙМИЗ

АТРОФИМИЗДАГИ олам асосан электрон тўлқинлардан иборат бўлиб, шу тўлқинларнинг мажмуаси коинот массасининг асосий қисмини ташкил этади. Ана шу шов-шувга сабаб бўлган хулоса совет олимлари гуруҳининг 20 йиллик тадқиқотлари якунидир.

Оддий чақмоқ ва шарсимон чақмоқлар, қуюнлар каби кўпгина табиий ҳодисаларнинг келиб чиқишини, шунингдек радиоактив парчаланишнинг энергетик жиҳатларини айни электрон тўлқинларнинг мавжудлиги билан изоҳлаш мумкин, деб ҳисоблайди кашфиёт муаллифларидан бири, СССР Радиосаноати вазирлиги «Вимпель» марказий илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси тадқиқотлар раҳбари Р. Авраменко.

Унинг фикрича, эндиликда экстрасенсларнинг сирлари ҳам равшан бўлиб қолди. Маълум бўлишича, улар инсон организмининг электрон тузилмасини моҳирлик билан бошқариб, беморларни даволар эканлар. Шугина эмас, кашфиёт унинг муаллифларига лаборатория шароитида ўз хусусиятлари билан шарсимон чақмоққа ўхшаш плазмасимон ҳосилани вужудга келтира олдилар, шунингдек улар диэлектрикларда юқори ҳароратли ўта ўтказувчанликни амалга оширдилар.

Бир қанча олимларнинг фикрича, бизни қуршаб турган оламни ўрганиш соҳасидаги бу янгилик инсониятнинг кўпгина долзарб муаммоларини ҳал қилишга, биринчи навбатда энергиянинг экология жиҳатидан соф муқобил манбаларини топишга ёрдам беради. Кашфиёт туфайли яқин йилларда электростанцияларнинг, ерда ва космосда ҳаракат қилиш воситаларининг принцип жиҳатидан янги турлари пайдо бўлиши мумкин.

Яна бир жиҳатини айтиб ўтиш керак: кўп йиллар давомида махфий сақлаб келинган, эндиликда эса ошкор этилган мудофаа комплекси илм-фани бизга бундай кутилмаган совғаларни кўп ҳадя этса керак.

А. ДАВИДЬЯНЦ, (ТАСС).

ФОЙДАЛИ ЯНГИЛИК

СОЮЗНИХИ ва қишлоқ хўжалигига агрохимия хизмати Марказий илмгоҳи мутахассислари янги «УФАКС» ўғитига юқори баҳо бердилар. У таркибида азот миқдори камроқ бўлган азотли-фосфорли мураккаб ўғитдир.

Янги ўғитни Ўзбекистон Фанлар Академияси кимё илмгоҳи олимлари яратдилар. Олмалиқ кимё заводида бундай ўғитни ишлаб чиқариш технологияси ишлаб чиқилди.

Ўғитнинг саноатда ишлаб чиқарилган дастлабки туркуми 2 минг тоннани ташкил этди. Ҳозир завод жамоаси яна ўн минг тонна ўғит ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўрмоқда.

Олмалиқ.

(ЎзТАГ).

Ажойиботлар ОЛАМИДА

ОМАДСИЗ МАШИНА ЎҒРИЛАРИ

● БРАЗИЛИА. Шер ўргатувчи Диметриу Ди Мелу Рио-де-Жанейро полиция участкасига келиб учта номаълум шахс тўппонча ўқталиб ундан автофургон калитини тортиб олгани ва машинани ҳайдаб қочганини, бундан жуда ташвишланаётганини айтди. Бироқ уни олиб қочилган автомашинанинг тақдири эмас, машина ўғриларининг хавфсизлиги ташвишга солиб қўйган эди.

Гап шундаки, олиб қочилган фургонда яқинда Осиёдан келтирилган Линда лақабли шер бор эди. Ҳайвонларни ўргатувчининг гапларига қараганда, у ҳали бу шерни қўлга ўргатишни бошламаган. «Линда уларнинг аҳволини қийинлаштириб қўяди», — деб ҳисоблайди Рио-де-Жанейродан юз километр масофада жойлашган махсус ҳайвонот фермасининг эгаси Ди Мелу. У ўша ерда шерларни боқиб катта қилади ва қўлга ўргатади. Кейин бу шерларни циркларнинг эгаларига ҳамда шундай ҳайвонларни уйда сақлашни хоҳловчи оддий ҳаваскорларга сотади.

Диметриунинг олижанoблигига қойил қолиш керак: О. Генри ҳикоясининг қаҳрамони каби ўғирланган нарсани қайтариб олишга рози бўлиш учун жиноятчилардан мўмай пул талаб қилмади, шерни ўргатувчи ўғриларга уларнинг асаби қақшагани учун товон тариқасида икки миллион крузейру (салкам 6 минг АҚШ доллари) таклиф этди.

МУҚАДДАС АНЪАНА

● ВИНДХУК. Свазилендда халқ анъаналаридан воз кечганларга ҳеч қандай раҳм-шафқат қилинмайди. Йоханнесбургда чиқадиган «Стар» рўзномасининг хабар қилишича, мазкур қиролликнинг Африка жанубидаги атоқли қабила бошлиқларидан бири ватандошларини қамиш раққоси байрамида қатнашишдан бош тортишга уринган қизларга жарима солиниши тўғрисида қатъий огоҳлантирди. Ўзини ҳар қандай оқлаш, ҳатто байрамда қатнашмаган кишилар яқинда христиан динини қабул қилганликларини баҳона қилиш ҳам ўтмайди.

Йиллик байрамда анъанага кўра 10 ёшдан 19 ёшгача бўлган қизлар қатнашадилар.

ШАРМАНДА МУҲОЖИР

● АФИНА. Қотиллик ва ичиб олиб муштлашишлар Греция учун жуда камдан-кам учрайдиган ҳодисадир. Бу ерда ичкиликбозлик муаммоси йўқ. Мамлакат Европада жиноятчилик жуда кам бўлган мамлакатларнинг биридир. Шу сабабли Афина яқинидаги шаҳарчада маст ҳолда уришиб, ҳамкасбини ўлдириб қўйган киши хорижлик экани аниқланганида бунга ҳеч ким ажабланмади. Афсуски, у бизнинг ватандошимиз — СССРдан борган муҳожир бўлиб чиқди.

(ТАСС).

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/X да **Унсиз фарёд** (премьера) 26/X да **Унсиз фарёд** (премьера), 27/X да **Мирзо Улуғбек.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 25/X да **Куёвлар конкурси**, 26/X да **Мусиқали комедиялардан саҳналар**, 27/X да **Мусиқали комедиялардан саҳналар.**

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/X да **Алдагани хотин яхши** (премьера), 26/X да **Кулги ва қўшиқ кечаси**, 27/X да **Фармонбиби аразлади.**

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.

Тошкент ҳақиқати

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 325748, 337916; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; бўлимлар: мафкура — 325778, 337010; қишлоқ хўжалиги — 325647; саноат, қурилиш ва транспорт—325749; маҳаллий Кенгашлар ҳаёти—325733; ижтимоий масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ёшлар ҳаёти, ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик ва спорт 325645; хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 334048, 325354, эълонлар бўлими — 325727.

● Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриёти нинг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ● 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нашр кўрсаткичи: 6124. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 19.00. 44 минг нусха босилди.